

10.6.2021

Ohje turkistarhan työntekijöiden koronavirustestauksesta

Tämä on THL:n ja Ruokaviraston ohje kunnille ja sairaanhoitopiireille turkistarhoilla työskentelevien COVID-19-testauksista. Niiden avulla voidaan seurata ja estää SARS-CoV-2-tartuntoja suomalaisilla turkistarhoilla.

Tausta

Euroopan unionin komissio on julkaissut täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/788. Päätös sisältää säännöt tiettyjen eläinlajien SARS-CoV-2-tartuntojen seuraamiseksi ja raportoimiseksi.

[Euroopan unionin komission täytäntöönpanopäätös \(EU\) 2021/788 \(EUR-Lex\)](#)

Komission päätös on sitovaa lainsäädäntöä. Sen toimeenpano aloitetaan kesäkuussa 2021. Päätös on voimassa 31.3.2022 saakka.

Päätöksen taustalla on minkkien ja supikoirien mahdollisten SARS-CoV-2-tartuntojen aiheuttama vaara ihmisten terveydelle. Erityisenä huolena on virusmutaatioiden syntyminen turkistarhoilla.

Komission päätös edellyttää, että minkki- ja supikoiratarhoilla tehdään seuranta koronaviruksen (SARS-CoV-2) varalta. Päätös antaa eri vaihtoehtoja seurantanäytteenotto-ohjelmiksi.

Suomessa on päätetty valita seurantaohjelma, jossa huomioidaan turkistarhojen eläinten koronavirustestausten määrä, turkistarhoilla toteuttavat taudintorjuntatoimenpiteet ja turkistarhojen työntekijöiden koronavirustestaus.

Komission päätös ei säädä, kuinka usein ja missä tilanteissa työntekijöitä testataan. Tässä ohjeessa on kuvattu Suomessa toteutettava suunnitelma työntekijöiden testauksesta.

Määritelmät

Turkistarhalla tarkoitetaan tarhaa, jossa kasvatetaan minkkejä tai supikoiria tai molempia. Ohje ei koske kettutarhoja.

Turkistarhan työntekijällä tarkoitetaan tarhan omistajaa, hänen perheenjäsentään tai tarhalle palkattua ihmistä, joka on työssään eläinten kanssa kosketuksissa. Työntekijällä ei tarkoiteta ihmisiä, jotka käyvät tarhalla satunnaisesti kuten rehujen tai jätteiden kuljettajat.

Tilanteet, joissa suositellaan turkistarhan työntekijän testausta koronaviruksen varalta

- 1) Turkistarhan työntekijällä on koronavirustartuntaan sopivia oireita.
- 2) Turkistarhan työntekijä on altistunut koronavirustartunnalle ja hän on vierailut tai työskennellyt tarhalla altistumisen jälkeen.
Näytteenotto toteutetaan mahdollisimman nopeasti, jotta työntekijän mahdollinen oireeton tartunta saadaan selville. Tämän jälkeen tehdään tartuntatautiasetuksen mukainen ilmoitus kunnaneläinlääkärille, joka aloittaa näytteenoton tarhan eläimistä.
On tärkeää korostaa työntekijälle, että negatiivinen testitulos ei lopeta tartuntatautilääkärin määräämää karanteenia eikä hän saa työskennellä tarhalla ennen karanteeniajan loppua.
- 3) Turkistarhan työntekijällä tai tarhan eläimillä todetaan koronavirustartunta. Kaikki altistuneet seulotaan oireettomien tartunnan saaneiden löytämiseksi ja epidemian rajaamiseksi mahdollisimman nopeasti.
Näytteenotto ajoitetaan ajankohtaan, jolloin näytteessä todennäköisemmin todettaisiin koronavirus.
Myös tässä tilanteessa on tärkeää korostaa työntekijöille, että negatiivinen testitulos ei lopeta tartuntatautilääkärin määräämää karanteenia eikä hän saa työskennellä tarhalla ennen karanteeniajan loppua.
- 4) Ulkomailta saapuvat turkistarhojen kausityöntekijät. Työntekijät testataan kausityöntekijöille tehdyn ohjeen mukaisesti eli koronavirustesti tehdään maahan saavuttaessa ja aikaisintaan 72 tuntia sen jälkeen.
Jos kausityöntekijä on saanut täyden COVID-19-rokotesarjan mukaiset rokoteannokset, rokotuksista on kulunut aikaa 14 vuorokautta eikä maahantulon yhteydessä oteta testejä, on hänet kuitenkin testattava aikaisintaan 48 tuntia ennen töiden aloittamista turkistarhalla. Tällöin työt saa aloittaa vasta, kun on saatu negatiivinen testitulos.
[Kausityöntekijöille tehty ohje \(Maa- ja metsätalousministeriö\)](#)
- 5) Kaikki turkistarhoille tulevat uudet työntekijät.
Uuden työntekijät testataan ennen töiden aloittamista. Töiden aloitus on mahdollista vasta, kun negatiivinen testitulos on saatu.
Testaus tehdään aikaisintaan 48 tuntia ennen töiden aloittamista. Tässä tilanteessa voidaan hyödyntää maahantulon yhteydessä otettujen testien tuloksia, jos sellaisia on käytettävissä. Tämä koskee myös täyden COVID-19-rokotussarjan saaneita työntekijöitä.
- 6) Turkistarhalla jo työskentelevät työntekijät (ei kausityöntekijä), jos he palaavat ulkomaanmatkalta.
Kaikki turkistarhojen työntekijät testataan ulkomaanmatkalta saavuttaessa normaalin maahantuloon liittyvän testausohjelman mukaisesti eli ennakkotesti tai maahantulon

yhteydessä otettava testi ja aikaisintaan 72 tunnin kohdalla otettava toinen testi.

Jos työntekijä on saanut täyden COVID-19-rokotesarjan mukaiset rokoteannokset, rokotuksista on kulunut aikaa 14 vuorokautta eikä maahantulon yhteydessä oteta testejä, on hänet kuitenkin testattava aikaisintaan 48 tuntia ennen töiden aloittamista turkistarhalla. Tällöin työt saa aloittaa vasta, kun on saatu negatiivinen testitulos.

Näytteenotto- ja testausmenetelmät

Testausmenetelmänä voidaan käyttää PCR- tai antigeenitestejä. Kaikki tarhojen työntekijöistä löydetyt SARS-CoV-2-virukset suositellaan tyyhitettäväksi tarkemmin sekvensoimalla mahdollisten uusien minkeissä syntyneiden mutaatioiden havaitsemiseksi. Tästä syystä suositellaan ensisijaiseksi menetelmäksi PCR-menetelmää. Näyte on nenänielunäyte.

Kustannukset

Näytteenotto ja testaus edellä mainituissa tilanteissa kuuluvat maksuttoman kunnallisen koronavirustestauksen piiriin.

Lisätietoja:

Jari Jalava

johtava asiantuntija

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

sähköposti: etunimi.sukunimi@thl.fi

Terhi Laaksonen

osastonjohtaja

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Ruokavirasto

puh. 040 159 5812

sähköposti: terhi.laaksonen(at)ruokavirasto.fi

Riikka Lahdenperä

ylitarkastaja

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Ruokavirasto

puh. 0295 204 558

sähköposti: riikka.lahdenpera(at)ruokavirasto.fi